

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี
ข้อมูล ณ วันที่ 25 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2568

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

1. ชื่อ-สกุลนางสุจิตรา ยุทธกิจ.....

3. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้61 หมู่ 1 ต.เกษม อ.ตระการพืชผล จ.อุบลราชธานี
โทรศัพท์ ..0862617489...Facebookคุณครูสุจิตรา..... Line

เกิด พ.ศ. 2509 ปัจจุบันอายุ 59...ปี

4. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

5. ระดับการศึกษาปริญญาตรี.....

สถานบันการศึกษา ...สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี

คณะ/สาขาวิชาเกษตรศาสตร์.....

6. อาชีพปัจจุบัน

☒ 6.1 ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☒ 6.2 ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ....ปลูกผักยกแคร่.....

7. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร250,000..... บาท/ปี

8. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ.2559.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

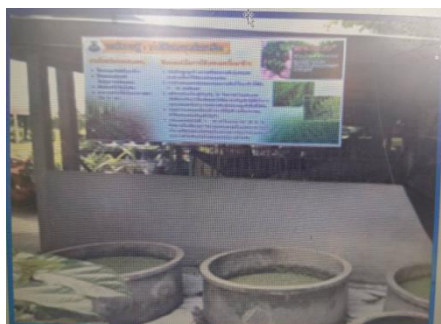
1. สินค้าหลัก.....ข้าว.....

2. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน1.....แปลงเรียนรู้

แปลงเรียนรู้การปลูกข้าวหอมมะลิ 105 จำนวน 5 ไร่

3. ฐานเรียนรู้ จำนวน.....6.....ฐานเรียนรู้

1. ฐานเรียนรู้การผลิตแทนเด

2.ฐานเรียนรู้การลดต้นทุนและการเพิ่มผลผลิตข้าว

3.ฐานการผลิตน้ำหมักจากผักผลไม้/การทำฮอร์โมนสังเคราะห์แสง

4.ฐานเรียนรู้การปลูกผักยกแคร่

5.ฐานเรียนรู้การแปรรูปและการเพิ่มมูลค่าข้าว

6.ฐานเรียนรู้การใช้เทคโนโลยี เครื่องคัดทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์ ในการปรับปรุงสภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

4. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....3.....หลักสูตร ประกอบด้วย

- หลักสูตรหลัก จำนวน1..... หลักสูตร การทำการเกษตรแบบเกษตรทฤษฎีใหม่
- หลักสูตรเสริม จำนวน6..... หลักสูตรได้แก่ การทำนาอินทรีย์ การปลูกผักยกแคร่

การลดต้นทุนและการเพิ่มผลผลิตของข้าว การผลิตขยายสารชีวภัณฑ์ จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง การผลิตปุ๋ยหมักไม่กลับกองสูตรแม่โจ้ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร

4.1 หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมาจำนวน 1 หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

การปลูกผักยกแคร่ วัตถุประสงค์เพื่อเป็นการสร้างรายได้เสริมหลังจากฤดูทำนา และการแก้ไขปัญหาการปลูกผักในฤดูฝน

มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

1. เป็นแปลงเรียนรู้ด้านการลดต้นทุนการผลิตข้าว และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวให้ผู้มีความสนใจเข้ามาศึกษาเรียนรู้

2. เป็นแหล่งบูรณาการของหน่วยงานต่างๆ ซึ่งเข้ามาร่วมสนับสนุนด้านความรู้ วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ

3. เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้เทคโนโลยีการเกษตรอื่นๆ เช่น การแปรรูปข้าว ผลิตภัณฑ์จากข้าว การใช้ครุภัณฑ์ทางการเกษตร

4. เป็นแหล่งเรียนรู้เรื่องเครื่องจักรกลการเกษตร ได้แก่ รถแทรกเตอร์ เครื่องอัดฟาง เครื่องหยอดเมล็ดพันธุ์ อุปกรณ์ต่อพ่วงเครื่องมือเตรียมดิน

5. การบูรณาการการทำงานของหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องมีความชัดเจนยิ่งขึ้น แต่ละหน่วยงานที่มาร่วมบูรณาการตามภารกิจภายในศูนย์เรียนรู้ รู้จักบทบาทของตนเองมากขึ้น

5. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.)
(มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ
1.ขั้นตอน/ วางแผน -สำรวจข้อมูล รวบรวม ข้อมูลเพื่อ เตรียมความ พร้อม	-ดำเนินการสำรวจความต้องการของประชาชนในชุมชนหรือหมู่บ้านใกล้เคียงที่มีความพร้อมในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมอาชีพด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบเกษตรธรรมชาติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน	ประชาชน ทั่วไป	-เพื่อเตรียมความพร้อมดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบเกษตรธรรมชาติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน	- ศพก.ตำบลเกษม. -ศูนย์เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ประจำตำบลเกษม
2.ประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง	-เพื่อออกแบบกิจกรรมที่ส่งผลต่อความต้องการในพื้นที่และการผลิตสินค้าตามความต้องการ	- ประชาชน ทั่วไป	- เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบ	- ศพก.ตำบลเกษม. -ศูนย์เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจ

	ของตลาด - เพื่อให้ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ด้านการลดต้นทุน เพิ่มรายได้ ลดสารเคมี ทำอินทรีย์แบบเกษตรธรรมชาติ - กำหนดการจัดกิจกรรมตามความสนใจและแต่งตั้งคณะทำงานฝ่ายต่างๆ	-สำนักงาน เกษตรอำเภอ	เกษตรธรรมชาติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน ในรูปแบบต่างๆอย่างหลากหลายและสอดคล้องตามบริบทพื้นที่ชุมชนและความต้องการของตลาดและผู้บริโภค	พอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ประจำตำบลเกษม
3. ดำเนินการจัดกิจกรรม	-เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนลดรายจ่าย เพิ่มรายได้มีอาชีพเสริมและสร้างรายได้สู่ครอบครัว - เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ ในการเรียนรู้เกษตรอินทรีย์เพื่อชีวิตพอเพียง แบบเกษตรธรรมชาติ สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้	- ประชาชนทั่วไป -สำนักงานเกษตรอำเภอ	-กิจกรรมส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์อย่างยั่งยืน -กิจกรรมส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบเกษตรธรรมชาติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน -กิจกรรมส่งเสริมการลดต้นทุนเพิ่มรายได้เพิ่มผลผลิตอย่างยั่งยืน	- ศพก.ตำบลเกษม. -ศูนย์เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ประจำตำบลเกษม

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

1. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการเทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

1.1 แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

- 1) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

แรงจูงใจในการทำการเกษตรปลอดภัย เกิดกระแสนิยมการบริโภคผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ที่มีแนวโน้มสูงขึ้น ประชากรในประเทศหันมาบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารที่ผลิตด้วยวิธีเกษตรอินทรีย์มากขึ้น การทำเกษตรอินทรีย์เป็นการช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรให้มียั่งยืน และช่วยฟื้นฟูทรัพยากรการเกษตรที่เสื่อมโทรมไปจากการทำการผลิตทางการเกษตรแบบที่ใช้สารเคมีผลผลิตในการเพาะปลูกแบบเกษตรอินทรีย์ จะช่วยแก้ปัญหาด้านสุขภาพอนามัยของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการใช้สารเคมี และที่สำคัญคือผลผลิตทางการเกษตรนั้นปลอดภัยในการบริโภค

ในส่วนของผู้ที่มีความภัยจากสารเคมีได้ วิธีดำเนินการทำเกษตรปลอดภัย การริเริ่มจากจุดแรกคือรวมกลุ่มทำนาอินทรีย์ ส่งข้าวจำหน่ายให้โรงสีสมาคมเกษตรก้าวหน้า ต่อมาปี 2560 รวมกลุ่มเป็นนาแปลงใหญ่ตำบลเกษม สมาชิก 35 คน ผลิตข้าวเปลือกและแปรรูปเป็นข้าวกล้องงอก ข้าวกล้องกลองงอกพร้อมขงดื่ม จำหน่ายให้กลุ่มคนรักสุขภาพ และโรงพยาบาลต่าง ๆ

2) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

การทำการเกษตรในปัจจุบันส่วนมาก มักจะใช้สารเคมีในการกำจัดศัตรูพืชและวัชพืชมากโดยไม่คำนึงถึง ผลกระทบที่จะตามมาทีหลัง เช่น สารเคมี สารตกค้างในดิน ในน้ำ ในอากาศ ในผลผลิตและจะเป็นการเพิ่มต้นทุนในการที่ต้องนำสารเคมีมาใช้ ผมขอเป็นตัวอย่างในพื้นที่ในการที่ไม่ใช้สารเคมีในการปลูกพืช เช่น ข้าวโดยจะเน้นการใช้ปุ๋ยหมักทำน้ำหมักในการปรับปรุงดิน

1.2 รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

1) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

- การนำมูลโค มูลไก่ มาหมักโดยใช้สาร พด. ของกรมพัฒนาที่ดิน
- การเก็บฟางมาทำปุ๋ยหมัก
- การไถกลบตอซัง
- การทำน้ำหมัก และจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง

2) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

เกษตรกรต้นแบบมีการจัดสรรพื้นที่ข้างบ้านสร้าง โรงเรือนคัดกรองแสง โครงสร้างทำด้วยเหล็กกล้าใบไม้ปลูกผัก

แบบยกแคร่โดยเลือกชนิดผักที่มีราคาสูง เช่นสลัดสโค กรีนโอค สลัดแก้ว และคื่นฉ่าย ทำให้สามารถปลูกได้ตลอดแม้แม้กระทั่งฤดูฝน ผลิตจำหน่ายตลาดคนรักสุขภาพเช่น โรงพยาบาล เป็นต้น

3) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

- ศพก.ตระการพืชผล ได้ทำการผลิตปุ๋ยหมักแบบไม่กลับกอง นอกจากนั้นยังได้ผลิตน้ำหมักจากผลไม้ ผลิตจุลินทรีย์สังเคราะห์ เพื่อนำมาใช้ในนาข้าว การทำนาใช้การดำกลีบเดียวเป็นการประหยัด

ต้นทุนเมล็ดพันธุ์ หลังจากเก็บเกี่ยวข้าวได้ไถกลบตอซังและหว่านเมล็ดพันธุ์ปอเทือง จากนั้นเมื่อปอเทืองออกดอกจึงทำการไถกลบ จึงทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์

2. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตในศพก.ของท่าน)

2.1 สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

1) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....2.....ชนิด ประกอบด้วย

1.1) ข้าว พื้นที่ปลูกจำนวน.....5.....(ไร่-งาน-วา)

1.2) พืชผัก สลัด พื้นที่ปลูกจำนวน.....1.....(ไร่-งาน-วา)

2) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....1.....ชนิด ประกอบด้วย

- 2.1) ปลา จำนวน.....1 ปอนด์เล็ก.....(หน่วย.....)
- 3) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย
- 3.1) วัว จำนวน.....2.....(ตัว)
- 4) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....1.....ชนิด ประกอบด้วย
- 4.1) ข้าวกล้องงอก จำนวน.....5 กก.....(หน่วย.....)
- 4.2) จำนวน.....(หน่วย.....)

2.2 ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

- 1) สินค้า.....ข้าว.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้
- 1.1) ค่าไถ และค่าบ้น เป็นเงิน.....500.....บาท/ไร่
- 1.2) ค่าเมล็ดพันธุ์ เป็นเงิน.....250.....บาท/ไร่
- 1.3) ค่าปุ๋ยเคมี เป็นเงิน.....0.....บาท/ไร่
- 1.4) ค่าปุ๋ยคอกและปุ๋ยหมัก เป็นเงิน....900.00.....บาท/ไร่
- 1.5) ค่าจ้างรถเกี่ยวนา เป็นเงิน.....600.00.....บาท/ไร่
- 1.6) ค่าแรงงาน เป็นเงิน800.....บาท/ไร่
- รวมต้นทุนการผลิต3,050.....บาท/ไร่
- รายได้6,000.....บาท/ไร่

2.3 รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

- 1) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)
- ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ขายผักสด 150 บาท
- เฉลี่ยรายได้วันละ.....150.....บาท/วัน
- 2) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)
- ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ขายข้าวกล้องงอก
-
- เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....1,500.....บาท/สัปดาห์
- 3) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)
- ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ขายผักขึ้นฉ่าย.....
- เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....25,000...บาท/เดือน
- 4) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)
- ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ขายข้าว, ขายข้าวกล้องงอก ขายวุ้น

เฉลี่ยรายได้ปีละ.....1800,000.....บาท/ปี

2.4 ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

- มีกิจกรรมทำหมุนเวียนตลอดปี มีรายได้หมุนเวียนตลอดปี เป็นตัวอย่างในการทำ การเกษตรผสมผสานในชุมชนมีงานทำในแปลงตลอดปีเพราะมีน้ำใช้ในกิจกรรมตลอดปี มีการจัดอบรมจาก หน่วยงานต่าง ๆ อาทิ ธกส. อบต.

3. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

3.1 การนำ BCG Model มาใช้ในศพก. เช่นพันธุ์ดี/สร้างเป็นแบบตนเอง สร้างช่องทางการจำหน่าย ผ่าน E-commerce พัฒนابรรจุภัณฑ์ ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมในการผลิตเป็นต้น ศพก.ตระการพืชผล ได้นำ B = Biotechnology Economy เศรษฐกิจชีวภาพ ในกระบวนการเพาะปลูกส่งเสริมเช่น การไถกลบตอซังข้าวแล้วทำการฉีดพ่นด้วยจุลินทรีย์เพื่อทำการย่อยสลายเป็นปุ๋ยธรรมชาติกลับคืนสู่ดินไป ทำให้เกิดการลดต้นทุนในการเพาะปลูก นอกจากนั้นศพก.ยังได้เชื่อมโยงต่อยอดเป็นแปลงใหญ่ข้าวซึ่งมีสมาชิก 37 คน โดยทำการผลิตข้าวและนำข้าวมาแปรรูป เช่นเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน กล้องกล้องงอก ข้าวกล้องงอกพร้อมซัง จำหน่ายออนไลน์ผ่านระบบ line และ facebook และจำหน่ายผักปลอดภัยจากสารพิษ ผ่าน page Face book สวนเกษตรโชคอนันต์

3.2 Circular Economy เช่น การทำปุ๋ยหมักจากวัสดุเหลือใช้/ปรับปรุงบำรุงดิน สร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้/Zeo wase ศพก.ตระการพืชผลได้ดำเนินการในส่วนของ C = Circular Economy ได้แก่กระบวนการไถกลบตอซังข้าว การไม่เผาฟางไม่ปล่อยก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์และการย่อยสลายด้วยจุลินทรีย์จะไม่ทำให้เกิดก๊าซเรือนกระจก ลดสภาวะโลกร้อน การทำนาดำอินทรีย์ไม่ใช้สารเคมี มีการผลิตปุ๋ยหมักไม่กลับกองสูตรแม่โจ้ มีการปลูกปอเทืองและทำการไถกลบในระยะออกดอก การผลิตน้ำหมักจากผลไม้และผลิตจุลินทรีย์สังเคราะห์และผลิตปุ๋ยจากมูลไส้เดือนดิน เป็นต้น

3.3 Green Economy ลดการสารเคมี/ใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทนปุ๋ยเคมี การกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีธรรมชาติ ไม่กระทบกับสิ่งแวดล้อมเป็นต้น ศพก.ตระการพืชผลได้ดำเนินการในส่วนของ G = Green Economy เศรษฐกิจสีเขียว ที่ไปช่วยในการลดต้นทุนการเพาะปลูกประหยัดเวลาเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยผลลัพธ์เชิงประจักษ์พบว่า ไม่ต้องสัมผัสกับสารเคมีมีสุขภาพที่ดีเพิ่มขึ้น ลดต้นทุนในการเพาะปลูกได้ 1,000

บาท/ไร่ ผลผลิตเพิ่มขึ้นจากที่เคยปลูก หอมมะลิ 105 ได้ 300-350 กิโลกรัม/ไร่ ไปเป็น 580-800 กิโลกรัม/ไร่ ผลผลิตมีคุณภาพปลอดภัยต่อสุขภาพและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ผลผลิตมีคุณภาพ จำหน่ายได้ในราคาที่ดีขึ้น มีรายได้เพิ่มขึ้น เกิดการแบ่งปันกันในสังคม เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้นอย่างยั่งยืน

ตัวอย่างการดำเนินการในส่วนของ Green Economy ได้แก่ การเพาะเลี้ยงเห็ดนางฟ้าและใช้ในข้าว การใช้สารชีวภัณฑ์ เช่น ไตรโคเดอร์มาในการควบคุมเมล็ดพันธุ์และฉีดพ่นเพื่อป้องกันโรคในต้นข้าว การใช้ปุ๋ยหมักที่ผลิตเอง การมูลไส้เดือนดินในการผลิตผักกาด

4. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

4.1 ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

4.1.1 เป็นศูนย์กลางในการเป็นจุดสาธิตการเรียนรู้ของเกษตรกรในพื้นที่อำเภอและต่างอำเภอ

4.1.2 เป็นศูนย์ที่หน่วยงานราชการทั้งของกระทรวงเกษตรและหน่วยงานอื่นใช้ในการขับเคลื่อนงาน เช่น ประมงอำเภอใช้เป็นจุดสาธิตในการเลี้ยงปลาในนาข้าว วิทยาลัยเกษตรกรรมหนองขอนใช้เป็นสถานที่สอนนักศึกษา

4.1.3 การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

- ศพก. เป็นแหล่งให้ข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เช่น

พัฒนาที่ดิน , ประมง , ปศุสัตว์ , กรมวิชาการ , กรมชลประทาน , ตรวจบัญชีสหกรณ์ , กรมการข้าว , กรมส่งเสริมการเกษตร

4.1.4 การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

- ศพก. เป็นจุดที่ทำเป็นตัวอย่างให้กับเกษตรกรได้เห็นมีความรู้ทักษะและความพร้อมในการ

ถ่ายทอดความรู้และประสบความสำเร็จในการปรับปรุงหรือปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเกษตรที่สำคัญของพื้นที่ ตั้งแต่การผลิตบริหารจัดการถึงการตลาดเป็นที่ยอมรับและสามารถเป็นแบบอย่างให้กับเกษตรกรอื่นๆในชุมชน

4.1.5 บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

- ศพก. เป็นจุดถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสมกับชุมชน
- ให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่เกษตรกรในชุมชน
- ให้บริการด้านการเกษตรอื่นๆ
- ให้บริการแก้ไขปัญหาและรับเรื่องร้องเรียนของเกษตรกร

4.2 ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

4.2.1 ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

- 1. เป็นแปลงเรียนรู้ด้านการลดต้นทุนการผลิตข้าว และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวให้ผู้ที่มีความสนใจเข้ามาศึกษาเรียนรู้

- 2. เป็นแหล่งบูรณาการของหน่วยงานต่างๆ ซึ่งเข้ามาร่วมสนับสนุนด้านความรู้ วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ

3. เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้เทคโนโลยีการเกษตรอื่นๆ เช่น การแปรรูปข้าว ผลิตภัณฑ์จากข้าว การใช้ครุภัณฑ์ทางการเกษตร

4. เป็นแหล่งเรียนรู้เรื่องเครื่องจักรกลการเกษตร ได้แก่ รถแทรกเตอร์ เครื่องอัดฟาง เครื่องหยอดเมล็ดพันธุ์ อุปกรณ์ต่อพ่วงเครื่องมือเตรียมดิน

5. การบูรณาการการทำงานของหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องมีความชัดเจนยิ่งขึ้น แต่ละหน่วยงานที่มาร่วมบูรณาการตามภารกิจภายในศูนย์เรียนรู้ รู้จักบทบาทของตนเองมากขึ้น

4.2.2 ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

1) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

- การเสียสละเวลาเพื่อที่จะนำเอาความรู้และประสบการณ์ใหม่ใหม่มาปรับใช้ในพื้นที่ของตัวเอง

แล้วลงมือทำแบบจริงจังจนเกิดผลสำเร็จเพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่จะได้นำไปใช้กับพื้นที่ของเกษตรกรอื่นๆ ต่อไป

2) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

- เป็นหมอดินอาสาของกรมพัฒนาที่ดิน ผลิตปุ๋ยหมัก และน้ำหมักไว้ใช้เองกรมส่งเสริม

การเกษตรใน

ชุมชนให้ผลิตปุ๋ยหมักน้ำหมัก ใช้เองเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน

- เป็นครูบัญชีอาสาของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์แนะนำการทำบัญชีและบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ

เพื่อให้รู้รายรับ – รายจ่ายรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินให้ถูกต้อง สอนแนะนำการผลิตเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เอง วิธีการตัดพันธุ์เป็นอย่างดีเสมอ

6. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

การทำเกษตรอย่างมีเป้าหมาย วางแผนการตลาดอย่างรอบคอบ ใช้เทคโนโลยีทันสมัย ปรับเปลี่ยนสู่พืชหลากหลาย และสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาตนเอง โดยคำนึงถึงความยั่งยืน พึ่งตนเอง และรักษาผลผลิตให้มีคุณภาพสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในยุคปัจจุบัน

ส่วนที่ 4 ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

1. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

1.1 นายศรัณย์ณัฐ สารโมฬี

1.2 นายบุญมี อ่อนลา

1.3 นายเจริญ สร้อยสนธิ์

1.4 นายวัฒนกิจ อักษรสิทธิ์

2. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

2.1 นัดหมายประธานศูนย์เพื่อลงพื้นที่ เยี่ยมเยียน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการถอดบทเรียน คือการสอบถาม และการสัมภาษณ์

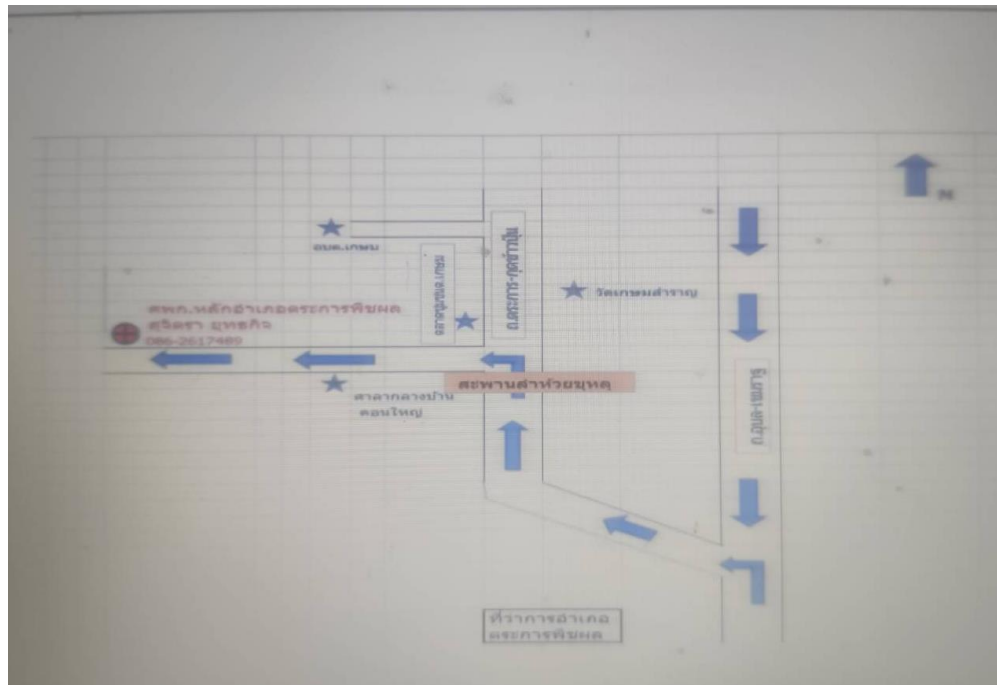
3. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

ข้อเสนอแนะ ประธานศพก.หรือเกษตรกรต้นแบบควรปรับปรุงฐานเรียนรู้ให้มีความพร้อมเสมอ
คณะกรรมการถอดองค์ความรู้ต้องมีความพร้อมและสามารถให้คำแนะนำเกษตรกรต้นแบบได้

***หมายเหตุ 1. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

2. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

แผนที่เดินทางไป ศพก.อำเภอตระการพืชผล

แผนผังศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอตระการพืชผล

